

مدت امتحان : ۸۵ دقیقه	ساعت شروع : ۸	رشته : ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : جامعه شناسی (۲)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۲/۰۳/۲۱		سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه	
سازمان آموزش و پرورش استان مرکزی			

ردیف	نمره	سؤالات
۱	۱	نظام فرهنگی را تعریف کنید.
۲	۱	معانی مورد قبول احزاب، انجمنها و جمعیت ها در یک جامعه را جزء مجموعه های فرهنگی می دانید یا جزء خرده فرهنگ ها؟ چرا؟
۳	۲	برای هر یک از دو نوع تعارض فرهنگی دو نمونه ذکر کنید.
۴	۰,۷۵	مفهوم عبارت "رابطه فرهنگ و زندگی اجتماعی رابطه ای متقابل است" چیست؟
۵	۱,۵	"توسعه" در جامعه ما را در ارتباط با "نهادی شدن" به عنوان یک نمونه بررسی نمایید.
۶	۲	دو نمونه از شناخت گذشتگان را مثال بزنید و نقش فرهنگ در این شناخت را بنویسید .
۷	۱	برای تعارض فرهنگی ناشی از تعارض میان گروهها یک مثال بزنید .
۸	۲	از اجزای ارتباط چهار مورد را نام برده و هر یک را تعریف کنید .
۹	۱	چهار مورد از وسایلی که امروزه در ارتباط بین افراد به کار می روند، مثال بزنید .
۱۰	۱,۵	نقش رسانه های جمعی را در ایجاد جامعه توده وار توضیح دهید.
۱۱	۱	مختصراً بنویسید محدودیت های رسانه های صوتی و تصویری به چه نتیجه ای منجر می شود؟ (در دو سطر)
۱۲	۱,۵	رابطه ارگانیک کودک با اجتماع چه اثری بر تواناییها و رفتارهای متنوع او دارد؟
۱۳	۱,۵	با دو مثال توضیح دهید که تفاوت افراد در جریان درونی شدن فرهنگ چگونه بر نوآوری آنان در زمینه فرهنگ تأثیر می گذارد؟
۱۴	۱,۵	با ذکر نمونه توضیح دهید که در چه حالت نوآوری معانی موجب تحول فرهنگ می گردد؟
۱۵	۰,۷۵	تداوم تعارض روانی در فرد ، موجب بروز چه رفتارها یا مشکلاتی می گردد؟
	۲۰	موفق باشید جمع نمرات

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه‌شناسی (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۸۵ دقیقه
سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۲/۲۱	
سازمان آموزش و پرورش استان مرکزی		

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	به مجموعه معانی و اعتقادات مشترک که مبنای عمل افراد در یک گروه یا جامعه قرار می‌گیرد (۰/۵) و اجبار اجتماعی از آن حمایت می‌کند و کم و بیش شکل یک نظام را دارد، نظام فرهنگی یا فرهنگ گفته می‌شود (۰/۵)
۲	جزء خرده فرهنگها، زیرا مربوط به گروههای کوچک درون یک جامعه بوده و حول ماها شکل گرفته اند نه حول موضوعات. (۱)
۳	نمونه های تعارض در خرده نظامهای فرهنگی: تعارض میان نظامهای فرهنگی دو گروه سیاسی که هر دو در پی کسب قدرت هستند (۰/۵) تعارض میان گروههای قومی که در پی کسب خود مختاری هستند با گروه سرزمینی آنها (۰/۵) نمونه های تعارض میان مجموعه های فرهنگی: تعارض یافته های تاریخ با نظریات بعضی از جامعه شناسان در مورد گذر همه جوامع از مراحل یکسان در تاریخ (۰/۵) تعارض آرای فیزیکدانان در مورد موجی یا ذره ای بودن نور (۰/۵) توجه: مثالهای درست دیگر هم مستحق نمره است.
۴	مفهوم عبارت این است که، از یک سو فرهنگ واسطه تعاملها است و به آنها سمت و سو می دهد، از سوی دیگر این تعاملها عوامل بقا و تداوم فرهنگ می باشد (۰/۷۵ نمره)
۵	فرض کنید مردم جامعه ای به این نتیجه برسند که باید جامعه آنها توسعه یابد، چنانکه جامعه ما از صد و پنجاه سال قبل که در برخورد با غرب به ضعف خود در زمینه فنی و دانش جدید پی برد، در همه تلاشهای خود دغدغه پیشرفت و توسعه را داشته است، اما در این راه کمتر توفیق یافته است (۰/۵) در حالیکه جوامع دیگری هم در همان زمان به این ضعف واقف شدند (مانند ژاپن) و توانستند فاصله خود را با غرب در زمینه فنی و دانش جدید پر کنند (۰/۵) به راستی این تفاوت در دست یابی به توسعه در چیست؟ آیا نمی توان یکی از عوامل آن را در عدم نهادی شدن توسعه در یک جامعه و نهادی شدن آن در جامعه دیگر دانست؟ (۰/۵)
۶	شناخت ما از امام حسین (ع) - شناخت ما از چنگیز ۰/۵ از طریق فرهنگ می فهمیم که در سرزمینی به نام کربلا اهل بیت پیامبر (ص) (امام حسین ع) را شهید کردند و در کتابها می خوانیم که چنگیز مردم نیشابور را از دم تیغ گذراند. شناخت ما از وقایع کربلا و شناخت از چنگیز چه از طریق کتابها صورت گرفته باشد و چه از طریق شنیده ها این شناخت توسط فرهنگ صورت گرفته و از طریق تجربه و تعامل قابل تغییر نیست. ۱/۵ توجه: مثال های درست دیگر هم قابل قبول است.
۷	شکل گیری ملیتها و احیای قومیتها در دوره جدید در درون قلمرو جامعه اسلامی که همراه با آن ایدئولوژیهای پان عربیسم و ... در سطح فرهنگ شکل گرفت. (۱)

۸	نوشتن چهار مورد از موارد پنجگانه ذیل و برای هر مورد (۰/۵مورد) فرستنده پیام: کسی که قصد انتقال معانی را دارد. پیام: معنایی که منتقل می شود. نماد: اثر قابل تجربه ای که دیگری از آن، معنی را در می یابد. وسیله ارتباط: ابزار انتقال پیام از فرستنده به گیرنده. گیرنده پیام: فردی که پیام به او منتقل می شود.
۹	تلفن - کتاب - روزنامه - رادیو - هر یک ۰/۲۵ و جمعاً ۱ نمره توجه: هر مثال درست دیگر قابل قبول است.
۱۰	در جامعه ای که تعامل و روابط افراد با واسطه رسانه های جمعی انجام میشود، وحدت و همبستگی افراد در جامعه نیز از طریق رسانه های جمعی تقویت می شود (۰/۵) در این جامعه رسانه های جمعی با ارائه الگوهای عمل یکسان به افراد و تبلیغ ارزشهای یکسان در جهت یکسان سازی افراد با هم عمل می کنند و با ایجاد یکسانیهایی بیشتر در میان افراد آنها را در جهت احساس همبستگی و آمای گروهی تقویت می کنند و سبب ایجاد جامعه توده وار می شوند (۱)
۱۱	این محدودیت ها یا محدودیت های خود رسانه ها است که منجر به حسی شدن فرهنگ می گردد (۰/۵) یا محدودیت به خاطر مخاطبان است که به عامه پسند کردن برنامه ها و تنزل ارزشی ها منجر خواهد شد (۰/۵)
۱۲	ارگانسیم کودک در هر مرحله از رشد امکان بروز رفتارها و شکل گیری توانائیهای را فراهم می آورد (۰/۵) اما این آمادگی و استعداد از سوی جامعه شکل مشخصی به خود می گیرد و به صورت یک رفتار یا توانائی در می آید و راه را برای بروز رفتارها و توانائیهای دیگر فراهم می آورد (۱)
۱۳	فردی که در مدرسه دینی تحصیل می کند یا خانواده مذهبی دارد، حتی اگر در بزرگسالی به دین پشت کند، بازهم ریشه های معانی در افکارش قابل مشاهده است. مثلاً در اندیشه افرادی مثل دکارت و اسپینوزا که در کلیسا تحصیل کرده اند، معانی دینی به شکلی باقی مانده است (۰/۷۵) فردی که در خانواده اهل شعر و ادب بزرگ می شود و یا در مدرسه بیشتر با آثار شعرا و ادیبان سرو کار دارد، احتمال اینکه در زمینه احساسی، معانی جدیدی ارائه کند بیشتر است (۰/۷۵)
۱۴	در صورتیکه ابداع معانی، خارج از چار چوب مشخص شده فرهنگ انجام شود که نتیجه آن ایجاد شکاف در نظام فرهنگی است (۰/۵) در این حالت این معانی جدید فرهنگ را دچار تحول می کند و فرهنگی نو را بنیان می نهد (۰/۵) پیامبران نمونه برجسته نوآوران فرهنگی هستند که در جهت ایجاد فرهنگی جدید گام برداشتند (۰/۵)
۱۵	رفتار دوگانه، بیماریهای روانی، انتحار (خودکشی) و ..... (۰/۷۵)
	همکاران گرامی خسته نباشید